

Transportstyrelsens föreskrifter om olycks- och säkerhetsrapportering för järnväg;

TSFS 2011:86

Utkom från trycket
den 3 oktober 2011.

beslutade den 22 september 2011.

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 1 kap. 2 § och 2 kap. 1 § järnvägsförordningen (2004:526) samt 20 § förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor.

JÄRNVÄG

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om säkerhetsrapport enligt 2 kap. 5 a § järnvägslagen (2004:519) samt om sådan rapportering av olyckor, tillbud och brister som avses i 2 kap. 6 § järnvägslagen och i 2 § första stycket 3 lagen (1990:712) om undersökning av olyckor.

2 § Bestämmelserna i 8–13 §§ gäller inte järnvägsföretag och infrastrukturförvaltare som endast bedriver verksamhet vid

1. lokala och regionala järnvägsnät som är fristående och enbart avsedda för person- eller museitrafik, eller

2. järnvägsnät som inte förvaltas av staten och som endast används av infrastrukturförvaltaren för transporter av eget gods.

Sådana järnvägsföretag ska dock efter särskild begäran av Transportstyrelsen ge in alla eller vissa av uppgifterna enligt 9 och 11 §§.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/49/EG av den 29 april 2004 om säkerhet på gemenskapens järnvägar och om ändring av rådets direktiv 95/18/EG om tillstånd för järnvägsföretag och direktiv 2001/14/EG om tilldelning av infrastrukturkapacitet, uttag av avgifter för utnyttjande av järnvägsinfrastruktur och utfärdande av säkerhetsintyg (järnvägssäkerhetsdirektivet) (EUT L 220, 21.6.2004, s.16, Celex 32004L0049R(01)), senast ändrat genom kommissionens direktiv 2009/149/EG av den 27 november 2009 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/49/EG när det gäller gemensamma säkerhetsindikatorer och gemensamma metoder för beräkning av kostnaderna för olyckor (EUT L 313, 28.11.2009, s. 65, Celex 32009L0149).

Definitioner

3 § De beteckningar som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i järnvägslagen (2004:519), järnvägsförordningen (2004:526) och Järnvägsstyrelsens trafikföreskrifter (JvSFS 2008:7). Därutöver förstås med

brand olycka som utgörs av brand eller rökutveckling i järnvägsfordon, järnvägsinfrastruktur eller annan egendom till följd av järnvägstrafik,

kollision olycka som utgörs av sammanstötning mellan järnvägsfordon,

olycka önskad och icke uppsåtlig plötslig händelse, eller följd av händelser, som får skadliga följder,

personolycka olycka där en person avlider (inklusive självmord) eller skadas men som inte utgörs av brand, kollision, plankorsningsolycka, påkörning, urspårning eller utsläpp,

plankorsningsolycka olycka som utgörs av sammanstötning mellan järnvägsfordon och vägfordon eller annan vägtrafikant på en anordnad plankorsning,

påkörning olycka som utgörs av sammanstötning mellan järnvägsfordon och annat föremål, men som inte är en plankorsningsolycka,

tillbud händelse som under något andra betingelser kunde ha lett till en olycka,

urspårning olycka som utgörs av att minst ett hjul på ett järnvägsfordon lämnar rälen,

utsläpp olycka som utgörs av att farligt gods eller annat farligt ämne släpps ut.

Omedelbar rapportering

4 § Järnvägsföretag och infrastrukturförvaltare ska omedelbart per telefon till Transportstyrelsen anmäla

1. allvarliga olyckor samt tillbud till sådana olyckor vid järnvägsdriften,
2. andra olyckor eller tillbud där allvarliga systemfel misstänks ligga bakom händelsen,

3. sabotagehandlingar vid järnvägsdriften som medfört eller kunnat leda till samma konsekvenser som en allvarlig olycka,
4. signaltekniska fel som har inneburit ett mindre restriktivt signalbesked,
5. fordonstekniska fel som inte har upptäckts vid ordinarie planerade kontroller och som inneburit en lägre säkerhetsnivå,
6. utebliven eller kraftigt nedsatt bromsförmåga hos järnvägsfordon vid rörelse på huvudspår,
7. händelser där järnvägsfordon har varit i eller riskerat att ha kommit i en lång okontrollerad rörelse,
8. stoppsignalpassager där järnvägsfordon kommer ut i tågväg för en tåg- eller spärrfärd som har fått eller uppfattat ett körbesked,
9. andra fel eller brister hos trafikstyrningen, driften och trafikledningen, underhållet, infrastrukturen, energiförsörjningen eller den rullande materielen, som inte har upptäckts vid ordinarie planerade kontroller och som inneburit en lägre säkerhetsnivå, samt
10. andra väsentliga fel eller brister i säkerhetskänslighet.

5 § En allvarlig olycka är en olycka som har medfört att

1. minst en person har avlidit,
  2. minst en person har blivit så allvarligt skadad att det uppskattas leda till sjukhusvård i mer än 24 timmar, eller
  3. järnvägsfordon, järnvägsinfrastruktur, miljön eller egendom som inte transporterats med järnvägsfordonet har fått sådana skador att kostnaderna för dessa uppskattas uppgå till minst 150 000 euro.
- Olyckor som endast av ren tillfällighet inte medfört konsekvenser enligt första stycket ska anmälas som ett tillbud till en allvarlig olycka.

6 § Vid den omedelbara telefonrapporteringen ska anges

1. tid och plats för händelsen,
2. vad som hänt och, om känt, orsakerna till händelsen,
3. vidtagna åtgärder med anledning av händelsen,
4. om händelsen inträffat vid persontrafik, godstrafik, banunderhåll eller provkörning,
5. om händelsen inträffat vid tågfärd, växling, spärrfärd eller annan trafikverksamhet,
6. i förekommande fall tågets eller spärrfärdens beteckning,
7. om en olycka är en brand, kollision, personolycka, plankorsningsolycka, påkörning, urspårning, utsläpp eller annan olycka,
8. antal passagerare, anställda, vägtrafikanter på plankorsning, obehöriga personer inom järnvägsområdet och övriga personer som avlidit eller blivit skadade,
9. uppskattade kostnader för skador på järnvägsfordon, järnvägsinfrastruktur, miljön och egendom som inte transporterats med järnvägsfordonet,
10. i förekommande fall följdyckor,
11. om farligt gods transporterats i samband med händelsen, samt
12. kontaktperson vid rapporterende företag.

7 § Järnvägsföretag och infrastrukturförvaltare ska på begäran av Transportstyrelsen lämna ytterligare uppgifter om händelsen.

Årlig säkerhetsrapport

Tidpunkt för ingivning

8 § Järnvägsföretag och infrastrukturförvaltare ska senast den 31 mars varje år ge in en säkerhetsrapport till Transportstyrelsen på det sätt som Transportstyrelsen anvisar.

Järnvägsföretag

9 § Ett järnvägsföretags säkerhetsrapport ska innehålla uppgifter om föregående kalenderårs

1. antal händelser där en del av eller ett helt tåg utan tillstånd har passerat en S-tavla, en signal i ”stopp” eller en reserverad tågvägs slutpunkt, trots att föraren fått förvarning i tillräckligt god tid (obehöriga stoppsignalpassager),
2. antal hjulbrott och axelbrott på järnvägsfordon i bruk, samt
3. olyckor relaterade till företagets järnvägsfordon i rörelse som medfört
  - a) att minst en person avlidit inom 30 dagar,
  - b) att minst en person har blivit så allvarligt skadad att det lett till sjukhusvård i mer än 24 timmar,
  - c) att järnvägsfordon, järnvägsinfrastruktur, miljön eller egendom som inte transporterats med järnvägsfordonet har fått sådana skador att kostnaderna för dessa uppgått till minst 150 000 euro, eller
  - d) trafikavbrott i minst sex timmar.

Infrastrukturförvaltare

10 § En infrastrukturförvaltares säkerhetsrapport ska innehålla uppgifter om föregående kalenderårs

1. antal förseningsminuter på grund av olyckor,
  - a) för passagerartåg, samt
  - b) för godståg
2. antal plankorsningar
  - a) totalt,
  - b) med automatisk ljud- och/eller ljusanläggning som varnar plankorsningsanvändare,
  - c) med automatisk bomanläggning (hel- eller halv bommar inklusive grindar eller liknande) som varnar och skyddar plankorsningsanvändare,
  - d) med både b och c,
  - e) med både b och c som dessutom är utrustade med hinderdetektor,
  - f) med manuellt manövrerad ljud- och/eller ljusanläggning som varnar plankorsningsanvändare,
  - g) med manuellt manövrerad bomanläggning inklusive grindar eller

- liknande som varnar och skyddar plankorsningsanvändare,
- h) med både f och g, samt
  - i) antal passiva plankorsningar,
3. antal rälsbrott som resulterat i att en räl blivit delad eller fått en spricka som är mer än 50 mm lång och 10 mm djup i rälens löpyta,
4. antal fel relaterade till spårets geometri som krävt omedelbar avstängning eller reducering av hastigheten,
5. antal signalfel som lett till ett mindre säkert signalbesked, samt
6. olyckor relaterade till ett järnvägsfordon i rörelse, om fordonet inte användes av ett järnvägsföretag, och olyckan medfört
- a) att minst en person avlidit inom 30 dagar,
  - b) att minst en person har blivit så allvarligt skadad att det lett till sjukhusvård i mer än 24 timmar,
  - c) att järnvägsfordon, järnvägsinfrastruktur, miljön eller egendom som inte transporterats med järnvägsfordonet har fått sådana skador att kostnaderna för dessa uppgått till minst 150 000 euro, eller
  - d) trafikavbrott i minst sex timmar.

Gemensamma bestämmelser

Olyckor

- 11 §** För varje olycka enligt 9 § 3 och 10 § 6 ska anges
1. tid och plats för olyckan,
  2. vad som hänt och, om känt, orsakerna till olyckan,
  3. om olyckan inträffat vid persontrafik, godstrafik, banunderhåll eller provkörning,
  4. om olyckan inträffat vid tågfärd, växling, spärrfärd under transport från en driftplats till en annan driftplats, annan spärrfärd eller annan trafikverksamhet,
  5. i förekommande fall tågets eller spärrfärdens beteckning,
  6. om olyckan är en brand, kollision, personolycka, plankorsningsolycka, påkörning, urspårning eller annan olycka,
  7. antal passagerare, anställda, vägtrafikanter på plankorsning, obehöriga personer inom järnvägsområdet och övriga personer som avlidit inom 30 dagar, blivit så allvarligt skadade att det lett till sjukhusvård i mer än 24 timmar eller blivit lindrigt skadade,
  8. kostnader för skador på järnvägsfordon, järnvägsinfrastruktur, miljön och egendom som inte transporterats med järnvägsfordonet,
  9. i förekommande fall följdolycka,
  10. om farligt gods transporterats i samband med olyckan,
  11. total tid för trafikavbrott, samt
  12. övriga uppgifter som Transportstyrelsen begär.

Olycksföljder

12 § En säkerhetsrapport ska innehålla uppgifter om föregående kalenderårs

1. kostnader för järnvägsföretaget eller infrastrukturförvaltaren på grund av samtliga olyckor för
  - a) materiella skador på rullande materiel eller infrastruktur, samt
  - b) skador på miljön, samt
2. övriga uppgifter som Transportstyrelsen begär.

Säkerhetsstyrning

13 § En säkerhetsrapport ska innehålla

1. en beskrivning av verksamhetens säkerhetsmål, handlingsplaner och resultaten av föregående kalenderårs systemrevisioner,
2. uppgift om föregående kalenderårs antal planerade och antal utförda systemrevisioner,
3. en redogörelse för föregående kalenderårs resultat av handlingsplanerna samt om och i så fall hur säkerhetsmålen har uppfyllts,
4. i förekommande fall en beskrivning av föregående kalenderårs konstaterade eller misstänkta anledningar till att säkerhetsmålen inte eller endast till viss del uppfyllts samt genomförda eller planerade åtgärder för att kunna uppfylla målen,
5. upptäckta brister och fel i säkerhetskänslighet vid järnvägsdriften och infrastrukturförvaltningen i allmänhet, samt
6. övriga uppgifter som Transportstyrelsen begär.

Undantag från föreskrifterna

14 § Undantag från dessa föreskrifter meddelas av Transportstyrelsen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 17 oktober 2011.
2. Genom dessa föreskrifter upphävs Järnvägsstyrelsens föreskrifter (JvSFS 2008:1) om olycks- och säkerhetsrapportering för järnväg.

På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Eva-Lotta Högberg
Väg- och järnvägsavdelningen